

Leren leren en reflecteren

Permanent leren als team

Bureau MUTANT bracht een aantal ingrediënten bijeen die de basis vormden voor een model voor permanent leren en probeerde ze uit in de praktijk.

DOOR ANKE VAN KEULEN, BUREAU MUTANT -

Het denken over de eisen die gesteld moeten worden aan de professionaliteit van werkers in de kinderopvang en vve is sterk in ontwikkeling. Levenslang leren, een lerende houding, een reflectieve houding, het zijn competenties die steeds meer als onmisbaar worden gezien om de kwaliteit van de voorzieningen te handhaven en af te stemmen op de behoeften van kinderen en ouders. Bureau MUTANT heeft in het project *Permanent leren als team in de samenwerking met ouders* een model ontwikkeld waarin medewerkers, locatiewoofden, managers en stafmedewerkers in vier kinderopvangorganisaties een jaar lang samenwerkten.

De concrete insteek daarbij was de vraag van de organisaties hoe zij de samenwerking met ouders duurzaam zouden kunnen verbeteren. Concreet leverde dit vragen op als: hoe kunnen inzichten en methodieken op het gebied van samenwerking met ouders verankerd worden in de organisatie, hoe kunnen beroepskrachten permanent blijven leren, hoe kan een organisatie een breed draagvlak creëren voor innovatie en verandering op alle niveaus en hoe kan het gezamenlijk leren in de teams bevorderd worden.

MUTANT bracht een aantal ingrediënten bijeen die de basis vormden voor een model voor permanent leren. Deze ingrediënten zijn onder andere de visie dat iedereen zowel 'leerder' als 'leraar' is, de 'Leermodellen kernreflectie' en 'critical learning community'. Gebaseerd op deze ingrediënten zijn samen met de deelnemers acht instrumenten voor permanent leren ontwikkeld. Deze instrumenten zijn samengevat in het volgende schema:

Instrument	Doel
 Kernkwaliteiten	Bewust inzetten van ieders kwaliteiten, individueel en per team
 Kritische vragen stellen	Kritische en vragende houding ontwikkelen
 Leerdagboek	Continue stilstaan bij werkervaringen door individuele en teamreflectie
 De lift	Vragen stellen en verbinden van voelen, denken en doen
 Contextkaart van kindercentrum	Kindercentrum en omgeving in kaart brengen, samenwerking met ouders en omgeving bevorderen, leeromgeving inspirerend maken.
 Persoonlijke uitdaging	Individuele doelen afstemmen op professionele en organisatiedoelen
 Werken met maatjes	Elkaar ondersteunen en van elkaar leren
 Contract lerende organisatie	Uitgangspunten en afspraken hoe teamleden met elkaar om willen gaan

Resultaten

Bij een interne evaluatie die MUTANT uitvoerde kwam een reeks succesfactoren naar voren, waarvan we er twee uitlichten. Allereerst is de samenwerking in het team door het project

versterkt: er is meer openheid en meer reflectie gekomen. Ook de samenwerking met ouders is versterkt. Zo komen uit de klantenpeilingen onder ouders acties voort voor pedagogisch medewerkers. Deze acties worden ondersteund met de instrumenten van permanent leren. De instrumenten kunnen ook gebruikt worden voor het verankeren en verdiepen van bestaand ouderbeleid of juist voor het opzetten van ouderbeleid.

Belangrijk is dat de invoering van de instrumenten van permanent leren gekoppeld wordt aan een thema dat in de organisatie leeft of aandacht moet krijgen. De instrumenten werken pas motiverend voor beroepskrachten als ze worden ingezet op iets dat relevant geacht wordt. Bovendien worden de instrumenten dan niet als iets 'extra's' ervaren, maar als een (vanzelfsprekend) onderdeel van het te voeren beleid.

Tijdens de door MUTANT georganiseerde mini-conferentie in september j.l. gaven deelnemers een aantal voorbeelden van de toepassingsmogelijkheden van het model waarin de instrumenten daadwerkelijk gebruikt (kunnen) worden:

- de verankering van bestaand beleid;
- de verankering van een lerend klimaat in de organisatie;
- ondersteuning van de opbouw van de nieuwe organisatie na een fusie;
- ondersteuning van het personeelsbeleid bij functioneringsgesprekken en persoonlijke ontwikkelingsplannen;

Mogelijke toepassingen werden gezien op het gebied van de implementatie van het Nederlands curriculum voor de kinderopvang, de verankering van vve-programma's of implementatie van Diversiteitdoelstellingen van het Europese netwerk DECET.

Het projectteam bestond uit: Fuisje de Graaff, Ana del Barrio Saiz, Wendy Doleman, Anke van Keulen. De vier pilotorganisaties waren: SKAR in Arnhem, KANTEEL in Den Bosch, PARTOU met vestiging in Dordrecht en Knoop punt Kralingen in Rotterdam.

Verder lezen:

BBMP 11|2008: interview met Mathias Urban als project begeleider en een uitgebreidere projectbeschrijving van *Permanent leren als team in de samenwerking met ouders*.

WEBSITE: WWW.MUTANT.NL,
E-MAIL: A.VANKEULEN@MUTANT.NL